

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 86

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY JULY 27th 1921

LETO XXIV — VOL. XXIV.

Generalni konzul.

V. J. Savič je bil aretiran v mestu New York.

New York, 23. julija. Včeraj so bili pred Grand Jury v New Yorku pronajdeni krivim zločina izkoriščanja generalni konzul kraljevine Srbob, Hrvatov in Slovencev, V. R. Savič, ki je imel samo do 23. junija priznanje kot konzul v Zjed. državah, pa je kljub temu še nadalje uradoval. Nadalje je bil spoznan krivim istega zločina uradnik konzulata Stanislav Vuković in 'Aca Petrovič, odvetnik in agent V. R. Saviča. Tožbo proti njim je dvignil "Narodni List", in sodnik Talley je izdal zaporno povelje za vse tri, kar pomeni veliko sramoto za državo Jugoslavijo, ki je s tem zgubila veliko ugleda pri Amerikancih. Vsak obtoženi je bil stavljen pod \$20.000 varščine. Detektiv Joseph Russo je aretiriral vse tri in jih pripeljal v zaporo. Frank Zotti, lastnik "Narodnega Lista" je navedel na sodniji, da je baje izgubil \$40.000 na oglaših, katere so mu odjedli uradniki jugoslovanskega konzulata, s tem, da so grozili onim ameriškim kompanijam, ki so oglaševali v Zottijevem listu. V tožnici, katero je podal Frank Zotti, navaja slednji, da je prišel k njemu g. Petrovič od jugoslovanskega konzulata in povedal Zottiju, da njegova politika napram Jugoslaviji nadleguje jugoslovansko vladu in ji ni po volji. Nadalje je Petrovič v imenu jugoslovanskega generalnega konzula ponudil Zottiju \$200.000, ako mu proda "Narodni List", da se tako gonja proti Jugoslaviji v Zottijevem listu ustavi. Zotti je odgovoril, da se ne pusti "put out of business", kakor mu je grozil konzul. Naka je konzul odgovoril, da potniki za Jugoslavijo, ki bodo kupili šifkarte pri kompanijah, ki oglašujejo v Zottijevem listu, ne bodo dobili podpisanih potnih listin. In res, jugoslovanski konzulat je zagrozil več parobrodskim linijam, da če še nadalje oglašujejo v Zottijevem listu, da ne bodo smele voziti jugoslovanskih potnikov, ker ne bodo slednji dobili potnih listov. Posledica tega je bila, da so Cunard Line in French Line ustavile oglaševanje v "Narodnem Listu", in Zotti trdi, da je raditega zgubil \$40.000. Državni pravnik F. Q. Norton ni vedel, kako naj postopa proti generalnemu konzulu Saviču in je poslal brzojavko na State Department v Washington, kaj naj naredi napram zastopniku tuje vlade, ki je sicer nedotakljiv po mednarodnem pravu. Toda State Department je brzojavil nazaj, da je bila vsa pravica generalnemu konzulu vzeta že 18. junija, da ga Zjed. države sploh ne priznajo za legalnega zastopnika kraljevine Srba, Hrvatov in Slovencev, in naj se postopa z njim kot z vsakim drugim zločincem. Da Zotti igra pri tem za svoje čedne ali nečedne interese, je skoro gotovo, ker če bi Zottiju ponudili več kakor \$200.000, bi menda prodal, toda na drugi strani pa je tudi nas trake, ker ima Jugoslavija take zastopnike v Ameriki. Ali ne morejo poslovati dostojno in pošteno? Nam, kot ameriškim državljanom, je ta incident skrajno neljuben, ker mečlje slabo luč na vse. Na drugi strani pa je skrajne graje vredno, da ima

Mesto brez ljudi.

Kako je vlada zapravila milijone denarja.

Clyde, Cal., 25. julija. Tu stoji milijonska vasica, zgrajena za United States Shipping Board, krasna vas, s krasno okolico, moderna in vzgledna, toda kljub temu da šteje 109 hiš in ima hotel, se ne nahaja živa duša v njej. To "mesto duhov", zgrajeno iz ljudskim denarjem ob času, ko je vlada razpisovala denar za obema rokama, stoji tu danes pozabljeno in je ostro svari vladu, kako se ne sme zapravljati denarja. Po vseh Zjed. državah pomanjkuje stanovanj, in tu je 109 hiš in hotel, toda nihče ne rabi ničesar. Z malimi stroški bi se dala pripraviti tu izvrstna bolnišnica. Tekom vojne je neki promotor hotel narediti denar in je svetoval vladi, da postavi v dotičnem kraju ladjedelnico. Vlada je dala denar, promotor ga je pa spravil. Zemlja je bila vredna tak \$200 akker, promotor jo je vladu prodal za \$1000 akker. Mesto obsega 160 akrov. Dasi je komaj miljo stran lepo moderno mesto Bay City, pa vlada ni postavila tam ladjedelnice, pač pa je morala zgraditi popolnoma novo mesto. Mesto je dobilo tudi moderni hotel, prostore dovolj za 400 oseb, z najboljšimi perili, zimnicami, kopališči, pekarno, marmorjem, itd. itd. Poleg je bilo zgrajenih 109 hiš, upeljala se je krasna razsvetljava, uredili parki, toda nikdar ni bil nihče v teh hišah. In vlada se ne zgame. Za \$10.000 bi lahko preuredili 1000 bolnih ali pohabljenih vojakov z zdravniki in strežnicami vred. Podnebje je krasno, okolica veličastna, vreme zdravo. In v bližini nameravajo zgraditi za \$500.000 novo bolnišnico. Ali ne bi Shipping Board izročil tega mesta vojnemu oddelku vlade ter nastanil vojake v njem, ki bi se lahko modro s včasih pota vlade.

— Devetnajst novih postav je šlo v veljavo v ponedeljek, 25. julija, na sv. Jakoba dan. Ali veste kaj so te postavbe? Ali jih lahko imenujete? Ne, tudi mi nismo tega zmožni, niti odvetniki ne. Toda kljub temu, vi ste krivi, če ste postavbe prekršili, četudi ne veste za postavbo. Tako pravijo sodniki. Koliko odvetnikov je, ki so jim znane vse postavbe? In kakšna mora biti šele duševna revščina navadnega državljana, ki še nikdar ni študiral postav! Zadržaj postavodaj države Ohio je naredila 244 novih postav. To se pravi 244 grehov so pronajdli, da jih delamo. Kajti tehnično je resnica, da moramo v ječo, ako kršimo eno ali drugo postavbo, četudi nam je neznana. Ta množitev novih postav povzroča, da je čimdalje več zločincev, da ljudje čimdalje manj spoštujejo postavbe. Včasih se nam zdi, da ni potrebna nobena druga postavba kot 10 postav, ki so bile izdane v starem veku, in kjer je vse povedano, česar ne smes delati, da si pošten človek.

— jugoslovanska vlada na razpolago \$200.000, ali več kakor 30 milijonov kron, da uniči neljub ji list. Za 30 milijonov bi se v starem kraju naredilo več dobrega kot more tukaj škodovati slab list.

3 cente znamka.

Poštnina za ameriška pisma se bo zvišala.

Washington, 25. julija. Vlada mora dobiti denar, in kongresni odbor za dovolitve, proučuje razna pota in sredstva kje dobiti denar. Ker industrija danes ni ravno v najboljšem stanju, morajo gledati drugam za dohodke. Kongresni odbor sedaj preiskuje ali bi bilo pametno uvesti tricenno poštino, to je, tri centno znamko za domača pisma. Ako se računa na leto deset tisoč milijonov pisem, in bi računali od pisma en cent več kot sedaj, pomeni to, da dobi vlada nadaljnjih \$100.000.000 dohodkov. Nadalje bodejo naložili nov davek na korporacije in truste, od katerega pričakujejo letnih \$500.000.000 dohodkov. Vsega skupaj rabi vlada \$5.000.000.000, da bo lahko pokrivala stroške.

— Pisma imajo pri nas sledeči rojaki: John Braun, Mike Stanković, Jos. Drobnik, Katarina Delešimonovich, John Obad, Ivan Pestotnik, Frank Ziberna, Fred Šilc, John Košič, Geo. Brodnik. Tukaj omenjena pisma vrne mo pošti, ako se dotični ne oglašijo do 29. julija.

— Generalni superintendent mestnih cest J. J. Finucan, je bil odstavljen od službe, ker je v pijanosti vozil avtomobil in pri tem uničil mestni avtomobil.

— Družba Slovenski Narodni Dom v Newburgu priredi v nedeljo 31. julija svoj izlet na Goriškove prostore na Green Rd. v Randall. Dva trčka odpeljeta od S. N. Doma ob 12.15 popoldne. Dodeljuje društva Zvon in Slovenija. Vstopnina na piknik je 25c. Ves dobiček gre za Narodni Dom. Direktorij uljudno vabi vse Slovence na veliko udeležbo.

— Železniške delavnice New York Central železnice v Collinwoodu so zopet pričele deloma poslovanje v ponedeljek, potem ko so bile zaprte 5 mesecev, 600, mož je dobilo delo. V normalnih časih dela tam več kot 1000 delavcev.

— Še eno priliko imate, davkoplačevalci, da se izognete kazni. County blagajnik je ponovno podaljšal rok za plačanje davkov. Ako plačate do ponedeljka, 1. avgusta, vam ni treba plačati 15 procentov kazni.

— Mesto je naznanilo vsem pekarnam, da morajo vsak hlebec kruha zaznamovati s količino tehta. Ako ne, plačajo od \$25 do \$100 kazni.

— Slovenska Dobrodelna Zveza je sklenila plačati stroške zdravniške preiskave za vsakega otroka, ki pristopi v Mladinski oddelk te Zveze.

— Oče umorjenega Dan Kaberja je svoječasno razpisal nagrado \$2500, kdor zasledi morilce njegovega sina. Sedaj, ko so vsi pod ključem, in je bila Mrs. Kaber že obsojena na dosmrten zapor, pa oče neče plačati nagrade detektivom, ki so prijeli morilce. Pravi, da ne plača pre, dokler vsi, ki so bili v zvezi s tem umorom, niso obsojeni. Potem pa je pripravljen plačati.

— Mesto je dalo pregledati 7466 tehnic v trgovinah, in izmed njih je mesto ukazalo 144 jih popraviti, 140 tehnic pa so morali trgovci uničiti.

— Pismo ima pri nas Marija Per.

Kraljevi namestnik

Ivan Hribar je kraljevi namestnik v Ljubljani.

Dne 8. julija je bil imenovan bivši dolgoletni ljubljanski župan in sedaj poslanik kraljevine Srba, Hrvatov in Slovencev, Ivan Hribar za kraljevega namestnika v Ljubljani. Kot znano, je glasom nove ustave Jugoslavija, Slovenija razdeljena v dve pokrajini. Ena pokrajina ima sedež v Ljubljani, druga v Mariboru. Prvi uradnik vsake pokrajine je kraljevi namestnik. V Zagrebu je imenovan kraljevim namestnikom Juraj Demetrovič, v Sarajevu Gjurgjevič, v Splitu dr. Petričič.

Klerikalna slovenska skupina narodnih poslancev se zopet pogaja z vlado, da začne sodelovati pri vladi. V ta namen je dospel dr. Korošec v Belgrad, in govori se, da bo ponovno imenovan prometnim ministrom.

Princ regent Aleksander je prišel incognito v Pariz, kjer ostane več tednov.

Ministrski predsednik Pašić je okrevanje in je zopet prevzel splošno svojih dolžnosti.

Meseca septembra se vrši v Ljubljani kongres vseh jugoslovanskih zdravnikov. Razen mnogih strokovnih vprašanj bo razpravljali kongres tudi o vprašanju odnosa medicinske terminologije.

Poštna uprava v Ljubljani je kupila znano Virantovo hišo pri sv. Jakobu, in jeseni zasedejo poštni oddelki to hišo. Nemška ljudska šola, ki je bila dosedaj nastanjena v tej hiši, se preseli s prihodnjim šolskim letom na Vrtačo, v prostore, kjer se nahaja sedaj poštni računski oddelk.

Ljubljansko realko je obiskovalo v letošnjem šolskem letu 732 učencev. Izmed teh jih je padlo 101, a 121 mora delati še enkrat skušnjo, ako hočejo v višji razred. Pač slabo učno stanje.

Ogromni semenj se vrši 13. avgusta v Ljubljani. Vlada je dovolila 600.000 kron za ta semenj. Namen semenja je pokazati svetu kaj se vse izdeluje v Sloveniji. Pričakuje se mnogo trgovcev in industrijalcev iz drugih krajev.

Za jugoslovanskega poslanika v Pragi bo najbrž imenovan dr. Bogumil Vošnjak, vseučiliški profesor in bivši generalni tajnik jugoslovanske mirovne delegacije.

— Pet oseb je bilo ubitih in ena tako ranjena, da tudi najbrž umre, v torek zvečer na Abbey viaduktu. Ena družina je popolnoma uničena, oče, mati, desetletna hči in baby so ubiti. To so: John Francyk, Mrs. Francyk, Edna Francyk in baby. Po Abbey viaduktu vozi samska kava, ki je vozila po zapadnih progah, namesto vzhodni. Avtomobilist je vozil v isti smeri, namesto da bi se držal vzhodne, in sunek je bil tako močan, da ni bil samo avtomobil popolnoma razbit, pač pa tudi je kava vsa razbita. Ubita je tudi Mrs. Branlov, dočim je njen mož dobil teške poškodbe.

— Mrs. Jennie Ambrož, 4034 St. Clair ave. se nahaja v nevarnem stanju v Mount Sinai bolnišnici, kamor so jo prepeljali, ko je zavzela strup. Policija pravi, da se je Mrs. Ambrož zastrupila, potem ko se je zadnjo nedeljo prepirala s svojim soprogom.

Milijonarjev ni.

Vlada pravi, da milijonarjev zmanjkuje.

Washington, 25. julija. Ljudje, ki imajo en milijon dolarjev ali več dohodkov na leto, plačajo od tega več kakor dve tretini državi kot davek. Lansko leto je bilo v Ameriki 65 oseb, ki so imele milijon ali več na leto dohodkov. Te osebe so naredile dobička \$152.652.245, in od tega so morale plačati vladi \$99.266.996 davka. Leto 1914 je bilo v Ameriki 60 oseb, ki so imele milijon ali več dohodkov na leto, leta 1915 jih je bilo 120, leta 1916 pa 206. Potem pa je njih število se zmanjševalo. Leto 1917 jih je bilo 141, leta 1918 še 67, leta 1919 pa 65. Vlada je dobila leta 1920 ogromno svoto \$1.269.000.000 davka od osebnih dohodkov. Vsi oni, ki so glasom postavbe prijavili vladi svoje dohodke, so zaslužili tekmo leta 1920 ogromno svoto \$19.850.000.000. Povprečno je vsak zaslužil \$3.724.05, od česar je plačal \$238 davka. Število milijonarjev pa se sedaj neprestano znižuje.

— Zdravniki, ki imajo konvencijo v Clevelandu, dajejo sledečih par naukov za otroke: Nikdar ne silite otroka jesti, kadar neče. Glejte, da spi vsak otrok 10 ur na dan. Med enim obedom in drugim ne dajajte otroku ničesar drugega kot vodo. Dajte, da se mnogo gibljejo na solncu in se redno kopljejo.

— Lep pogreb so naredila društva obema rojakoma, Vinc. Legan in Ciril Kompare, ki sta bila po nesreči ubita v Collinwoodu pretekli teden. Sprevod se je pomikal iz Slovencega Doma v slovensko cerkev na Holmes ave. Pogreb obeh rojakov se je vršil skupaj, in sicer je vodil en pogreb Mr. Jos. Zele, drugi pa Mr. A. Grdina, oba slovenska pogrebniška, ki sta ves sprevod v najlepšem redu opravila. Občinstva se je velika množica udeležila.

— Na policijski sodniji je pretekli ponedeljek zgledalo vse kot v starih dobrih časih. Nič manj kot 30 pijancev je bilo pred sodnikom. Vsi so skesano priznali, da so pili jakata, toda kje so ga dobili, ni hotel nihče povedati. Sodnik je vsem grešnikom prebral nekaj levitov, potem pa jih je spustil.

— Kaj vse ljudje zahtevajo od policistov. Iz Portsmouth Ohio, je pobegnila mlada 17 letna Birdie York. Cleveland ska policija je dobila prošnjo, da išče za dekletom. Druga opisa od dekleta pa nimajo kot, da ima dekle na kolenu desne noge tetoviranega metulja. Policisti so prošeni, da gledajo ženskam na kolena, in če vas kdo ustavi te dni in začne iskati tam dole, tedaj vedite, da iščejo metulja.

— Miss Birdie York iz Portsmouth, Ohio.

— Poročno dovoljenje je dobil Mr. Alois Jelerčič iz Loraina, O. ter Miss Mary Trlep iz Clevelanda. Bilo srečno!

— Pismo ima pri nas Frank Jenko.

— V gostilno Dom. Bruorn, 1290 W. 35th St. je prišlo nekaj mladih deklet, ki so prosile za vodo. Gostilničar jih je poslal v kuhinjo in rekel naj pijejo kolikor hočejo. Dekleta so šla in odšla, z njimi pa zajedno \$75, ki so ležali na mizi v kuhinji.

Dobra policija.

Svari gostilničarje pred aretacijo.

Anti-saloonska liga v Clevelandu je po svojem tajniku, George C. Southwell naznala, da clevelandska policija ne samo, da ne zapira očitnih kršiteljev prohibicije, pač pa gostilničarjem celo naznanja, kdaj nameravajo suhi detektiv udreti v njih prostore ter tako posvari gostilničarje, da ob pravem času spravijo opojno pijačo. Nadalje, da se zganje v nekaterih cestah očitno prodaja, in se ga nosi iz prostora v avto, vpiro mestnih policistov. Southwell pravi, da ko so suhi detektiv prišli v gostilniške prostore J. Lercara, 2442 E. 29th St. jih je čakal gostilničar pri vratih s prijaznim nasmehom na ustnih in dejal: Ne bo nič, gospodje, ker sem že naprej zvedel, da pridete, pa sem skril svojih deset sodov vina! Iz gostilne Martin Faeder, 4414 Dennison ave. je prišlo več oseb, ki so tam kupile žganje, in ngle žganje v avtomobil. Mestni policist je stal zraven, gledal prenašanje žganja in nikogar aretirat. Toda ko so tajnika Lige suhačev na policijskem glavnem stanu vprašali, kje ima dokaze za svoje trditve, se je izjavil, da ne prinese dokazov, da ne bo tožil in vznemirjal nikogar. On pove samo dejstva, in policija naj opravi drugo. Državni agenti prohibicije so v ponedeljek napadli sedem prostorov, kjer so dobili žganje. Aretirali so sedem oseb. Vse odpeljalo v vasio Euclid, kjer jih župan Pond obsodi na \$1000. Southwell se je izjavil, da je to samo začetek novega preganjanja Clevelandčanov.

— Mesec julij je bil najbolj vroč, odkar je v Clevelandu ustanovljen vremenski urad in tega je že dobrih 34 let.

— Anton Grdina, slovenski trgovec in pogrebnik je videl koliko novih, lepih avtomobilov je bilo zadnje čase kupljenih v naselbini. Zaostani ni hotel, zato je šel in kupil nov Cadillac avtomobil za \$5000, s katerim je na razpolago rojakom ob priliki pogrebov, porok in krstov.

— Ogromna slavnost vseh narodov v Clevelandu, ki se vrši v petek, 29. julija, je bila zopet prestavljena. Prvotno bi se imela vršiti v Wade Parku, pozneje so jo prestavili v Edgewater park, sedaj pa so jo zopet prestavili v Wade Park, ker so zračnili, da bi veljalo več tisoč dolarjev, če bi prenesli ogromni oder iz enega parka v drugega. Torej slavnost vseh narodov, ki se vrši kot zaključna slavnost praznovanja 125. letnice Clevelanda, se vrši petek, 29. julija. Slovenci ne nastopijo pri tej slavnosti.

— Grocerija Tomaža Jacobucci bi skoro zletela v zrak v torek popoldne, ko so črnorokaši vrgli bombo v poslopje. Jacobucci se nahaja na 10622 Arthur ave.

— Spor med kontraktorji in karpenterji se ni še poleg. Kakih 500 karpenterjev je brez dela. Pričakujejo pa še ta teden spor poravnati.

— Na en cent kazni je bil obsojen Matthew Machoe od sodnika Landis, ker je dajal napačne napise na steklenice, v katerih je prodajal prah za pobijanje — ščurkov. Men da tudi njegov prah ni bil več vreden.

— Pismo ima pri nas Ivan Pestotnik.

Lakota v Ameriki

Preds. Harding zahteva nujno odpomoč.

Washington, 25. julija. Južnim državam Zjed. držav preti pomanjkanje in lakota. Pomanjkanje se pridružuje jo tudi razne bolezn. Predsednik Harding je ves vznemirjen radi teh poročil in je nemudoma zapovedal javnim zdravstvenim oblastem kakor tudi vodstvu Ameriškega Rudečega Križa, da preišče položaj nemudoma ter poročajo predsedniku, naj vlada naredi, da pomaga prebivalstvu. Predsednik Harding je izjavil, da je nezaslišano, da bi bilo kaj takega mogoče, in je obljubil najbolj izdatno pomoč vseh zveznih uradov, in če bo treba, bo naprosil kongres, da dovoli izvanredne prispevke, da se pomaga prebivalstvu. Predsednik Harding je pisal vrhovnemu zdravniku zveznega zdravstvenega urada sledeče: Lakota in kuga so neznane besede v Ameriki. Te besede poznamo le toliko, v kolikor smo jih slišali od drugih narodov, ki niso tako srečni kot Amerika. Res je, da je vse to posledica razmer, ki so nastale po vojni, vendar javne oblasti ne bi smele zamuditi nobenega trenutka, da nemudoma spremenijo take razmere. Predsednik je dobil poročilo, da je najmanj 100.000 oseb v južnih državah obolelo za pelagro, in da bo najmanj 10.000 izmed teh umrlo za to boleznijo. Pelagra je posledica pomanjkanja dobre hrane, in da je kaj takega v Ameriki mogoče, je nezaslišano.

— Strežaji in strežajke v hotelih Winton, Olmstead, Cleveland, Hollenden in Statler, nameravajo iti na štrajk, ako se župan Fitzgerald ne posreči, da sklene premirje. Lastniki hotelov nečejo priznati unije ter hočejo obravnavati z vsakim uslužbencem pozneje glede plače in delavni ur, toda unija zahteva, da lastniki hotelov obravnavajo edino z zastopniki unije. Ako se ne naredi mir, zapusti 500 strežajev omenjene hotelle.

— Družina Drenšek, ki stanuje na 6925 Hecker ave. je dobila v torek od vlade Zjed. njenih držav naznanilo, da je truplo njih ljubljenskega sina Ivana dospelo v Hoboken, N. J. Ranjki John Drenšek je bil eden prvih clevelandskih Slovencev, ki je padel v službi strija Sama na francoskem bojišču. Sovražna krogla ga je zadela 12. sept. 1918, in sicer pri St. Michielu na Francoskem, kjer so Amerikanci po trdovratnem boju pognali Nemce nazaj in jih popolnoma porazili. Kdaj dospelo truplo Drenška v Cleveland, se sedaj še ne more vedeti, a se bo pravočasno naznanilo.

— NOVICE IZ LORAINA.

Lepo so nasukali premeteni sleparji Nick Duviča. Dva sleparja sta se približala Duviču rekoč, da imata \$40.000, da se razdeli med več oseb, toda vsak, kdor hoče biti deležen delitve, mora najprvo nekaj "za aro" položiti. Duvič je prinesel \$1200 trdo prisluženih denarjev, katere je izročil sleparjem, a sleparji so mu dali zavojček v katerem je bilo "\$40.000". Ko je Duvič doma odprl, je dobil v zaboji en bankovec za \$20 in eden za \$1. Vse druge je bil navaden papir.

"AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

NAPOČINA:
Za Ameriko - - - \$4.00
Za Evropo - - - \$5.50
Za Cleveland po pošti - \$5.00
Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189
JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 86. Wed. July 27th 1921

Patriotizem in patriotična vzgoja.

Odkrito povemo, da mladi Jugoslaviji ne želimo takega patriotizma, kakršen divja po zahodni Evropi. Na Francoškem in Laškem je običajni patriotizem trajna razdraženost plemenskih nagonov. Treba si je le poklicati v spomin neumljive surovosti, ki so se godile v imenu "patriotizma" tekmo dolgotrajne vojne pa tudi še v dobi versailleskega miru in premirja. V imenu tega patriotizma se ubija, skrni, požiga, krade. Ni zločinov, da ga ne posveča in dopušča "patriotizem".

Kje in kako se vzgaja ta kulturna pošast? Eden vzgojiteljev je militarizem. K vojakom ali svinec v srce, to so dali 20 letnemu mladeniču na izbiro. Ljubezen do življenja zmaga in fant gre v sužnost za določeno dobo. Edino, kar se v ti dobi uči, je raba orožja, pokorščina do častnikov in nepristojno vedenje in govorjenje nasproti ženstvu, slednjič pa nesmiselnih besed o "sovražnikih" domovine. V teh besedah tiči vsa domovinska vzgoja pri vojaštvu. Blago, resnično domovinsko čustvo je mladeniča prevzemalo samo v dneh prostosti: "Nobene bukvice niso tak lepe, ko ta moj urlavbarski pos." "Očka ljubeznivi, saj vi niste krivi, da jaz moram bit soldat." "Na Gorenjskem je fletno, kjer ajda zori!" "V Ljubljano se peljala bom, pred hauptmana stopila bom." "Fantič sem star šele osemnajst let..." V teh popevkih je več blagega domovinskega čustva kakor v celi vojaški vzgoji. Častniki, ki so izhajali iz "gosposkih" krogov, so pogrešali sami prave vzgoje. Le redki posamezniki so se povzpeli v izobrazbi tako visoko, da so mogli premostriti pojem "domovine" in domovinske ljubezni. Taki pa že niso povsem odgovarjali zahtevam militarizma. Ljudje ki sami mislijo, so nevarni vsaki vladni sili.

V zahodni Evropi, ki ima v svoji duševni skladnji sploh veliko nesmiselnih prvin, je tudi v šoli patriotična vzgoja na odličnem mestu. Zlasti v francoski in laški šoli se ta predmet poučuje z velikim poudarkom. Da boste videli, kako se poučuje patriotizem na Laškem, berite samo tozadevne sestavke zloglasnega pedagoga Micheli-ja. Da ni pisal z odobravanjem italijanskih oblastev, bi ga trezni Slovenci poslali v opazovalnico. Njegova berila so šala za predpust, naše mladine ne želimo tako poneumiti.

Kako je šolski patriotizem škodljiv, kažejo njegove posledice. Čim bolj se spenja mlada duša s patriotizmom, tem ožje postaja njeno obzorje. Iz Italije so prihajali za časa zasedbe v našo deželo obzorje ljudi, ki so se čudom čudili, da naš rod živi bolje od njihovega; menili so, da pridejo v deželo "barbarov". Njihov patriotizem jih je bil udaril po glavi.

Kakor je nesmiseln tisti komunizem, ki hoče utajiti vse narodne razlike, tako je z nasprotne strani nesmiseln tudi tista narodna prenapetost, ki plemu in narodnost postavlja za najvišje načelo zgodovine in napredka. Eno in drugo je protinaravno pretiravanje. Narodi so bili in bodo ostali ločeni po telesnih in duševnih lastnostih, toda ne tako da bi bila izključena vsaka višja skupnost in obča vez, bodisi gospodarskega ali naravnega značaja. Naravno je tedaj, da se morajo narodi med sabo spoštovati, spoznavati, upoštevati naravne medsebojne pravice, v potrebi drug drugemu pomagati, vezati se med sabo za dosego višjih ciljev. Zato je kriv militaristični patriotizem, ker tem visokim npravnim zahtevam nasprotuje, posebno pa je kriv današnji šolski patriotizem, ker omejuje duševno obzorje mladine ter draži nagone plemenskega sovraštva.

Prava narodna in patriotična vzgoja mora začeti v najožjem krogu socialnega življenja, v družini, odtod preiti na vas in občino, na deželo, narod, državo, človeštvo. V tej smeri ne ostane nikdar gojenec zaprt pot do višjega spoznanja. Če mu pa v prvem razredu začno ubijati v glavo, da je Francija najbolj slavna dežela na svetu, potem pride družina zadnja na vrsto, čez plotove Francije vzgoja sploh ne kaže. Tako je vsa vzgoja postavljena na glavo in okrnjena od vsega početka.

Vse umetno skrupucano štivo naj dobi zasluženi kotic v košu. V mladinski berilo spadajo le najboljše tvorbe naših talentov. Več velja za pravo domovinsko vzgojo Erjavčev popis božičnega večera, Levstikova "Potovanja iz Litije do Cateža" kakor vse poveljevanje dinastij. Naj za božjo voljo puste na miru dinastijo! Kadar človek doraste h spoznanju življenja in politike, ga je vselej sram, ko se spomni, kako so mu po šolah slikali dinastijo in njeno glorio. Ven s kadilom iz šole! V šoli morajo biti vsa okna odprta resnici. Če pa neke resnice niso za gotovo starost, so nerodni nadomestki gotovo še manj primerni.

Prava domovinska vzgoja naj uči v prvem redu ljubezen do vseh ljudi, zlasti do trpečih in zatiranih. Uči naj spoštovanje do vseh poštenih običajev lastnega kroga, zlasti pa spoštovanje do dela in doslednost v vsem dobrem. Ne sme pa učiti preziranja in zaničevanja drugih narodov in dežel, ker v taki vzgoji tiči bistveno omejevanje spoznanja in volje, malikovanje lastnih slabosti in napak, skratka kulturni nesmisel. Le narod, ki ima trezno in dalekovidno patriotično vzgojo, bo znal prav izrabljati svoj položaj in bo dosegel primerno in častno mesto v zgodovini.

"Edinost".

NAČRT ZAKONA O "REDU I RADU".

Ministrski svet je na predlog ministra Svetozara Pribičevića in ministra pravde sklenil sledečo naredbo:

I. a) Vsaka pismena ali ustmena propaganda ali pre-

pričevanje, ki ima za cilj, da se nasilnim potom spremeni stanje, ustanovljeno z ustavo.

b) Vsaka teroristična propaganda ali poskus kake akcije ter vse, kar ogroža javni mir in red.

c) Vsako propagiranje a-narhističnih idej.

d) Vsako populariziranje sovjetske ali kmečke republike.

e) Vsako pripadanje k organizacijam z gornjimi cilji.

f) Vsaka manifestacija proti državi in ustavotvornim organom.

g) Vsaka antimilitaristična propaganda in vsa dela naprjena proti narodni obrani.

h) Vsako publiciranje in tiskanje aktov glede postopanja o gornjih zločinih in izjav obsojencev, ako so iste sestavljene v agitacijske svrhe.

i) Izdavanje stanovanja v gornje svrhe, če ga lastnik uporablja, pa tega ni pravčasno prijavil oblastem.

j) Vsaka uporaba orožja proti državnim organom.

II. Manifestacije, ki so prirejene v gori navedenem smislu, se imajo razgnati. Kolo-

vodje pa se kaznujejo z zaporom (najbrže neomejenim!) in globo do 50.000 din. Udeleženci pa z zaporom od 1 leta in globo 3000 din.

Nošenje orožja se kaznuje z zaporom od 1 leta in globo do 10.000 din. Istotako se kaznuje vsako trgovanje z eksplozivnimi snovmi.

Prepovedujejo se štrajki v vseh državnih in samoupravnih napravah. Nadalje v privilegiranih bankah, rudnikih, tramvajskih podjetjih in obratih, ki se pečajo z proizvajanjem svetlobe, vodovodih in obratih z življenjskimi potrebščinami.

V slučaju štrajka se kaznujejo kolo-

vodje do 50.000 dinarjev. Oviranje pri svobodi dela se kaznuje s poostreno kaznijo.

Sindikalne delavske organizacije, ki prekoračijo meje svojih pravil ali delajo proti njim, se imajo takoj razpustiti.

Razpustitev odredi krajevna politična oblast. Organizacija lahko pritoži še na kasacijsko sodišče, ki odloča končno veljavno.

III. V vaseh, kjer se pojavijo odmetniki (razbojniki) ima okrožni načelnik pravico odrediti, da se prebivalci nastanijo skupno v grupah ne manjših od 10 hiš.

Nova trgovska in industrijska družba v Ljubljani. Minister za trgovino in industrijo je dovolil Francu Vodkaču in tovarišem v Ljubljani, da ustanove delniško družbo z imenom "Textila", trgovska in industrijska družba v Ljubljani. Namen družbe je, da trguje z vsakovrstnim blagom, da ustanavlja lastne predilnice, tkalnice, barvalnice in apreturice za manufakturno blago, istotako konfekcijske tvornice za izdelovanje vseh vrst oblačil. Temeljna delniška glavnica znaša 20 milijonov kron.

Nov položaj na Reki. V rimski "Tribuni" od 20. junija poroča italijanski časnikar Chittaro, da je nastal na Reki nov položaj. Iztreženje je zavladalo. Rečani so izprevideli, da ni v škodo Reke, če pride Baroš pod Jugoslavijo.

Da ne propade trgovina Reke, je treba Jugoslavijo pritegniti k Reki. Če ima ona pristan Baroš, je s tem na Reko navezana in reška trgovina je zagotovljena. Če pa nima Jugoslavija na Reki ničesar, tudi luke Baroš ne, potem pa je zelo verjetno, da zgradi Jugoslavija na svojem ozemlju novo pristanišče, ki odvzame Reki vso trgovino. Zato je v interesu Reke, da dobi Jugoslavija Baroš in da ne pride pod Reko, kakor bi hoteli nekateri prenapetosti.

"Corriere della Sera" od 19. junija priobčuje članek reške "Vedette d'Italia", ki konča s trezno sodbo, da ne preostane Rečanom, sedaj ko sta Baroš in Delta prisojena definitivno Jugoslaviji, drugo, ko da se sprijaznijo s posledicami rapalske pogodbe. Treba je živeti in zavreči vse sentimentalnosti. Zakaj bi dalje trpeli lakoto? Italijani

so se popolnoma sprijaznili z novim položajem na Reki, na nas je sedaj, da se z novim položajem seznanimo tudi mi.

Priobčujemo iztreženje Rečanov, ki ga tudi mi ne bi smeli prezreti, ker drugače bi se moglo zgoditi, da bomo opoharjeni pri trgovski pogodbi, ki mora nastati, kadar pride uprava Baroša v naše roke.

Spomenica primorskih slovenskih narodnih poslancev italijanski vladi. Narodni poslanec V. Šček je izročil italijanski vladi naslednjo spomenico, ki zahteva: 1. Zopetno otvoritev vseh primorskih javnih ljudskih šol, ki so bile zatvorene ali premenjene v laške. 2. Ustanovitev oziroma vzpostavo gimnazij v Trstu, Gorici in Pazinu. 3. Obnovitev kmetijske šole v Gorici in ustanovitev hrvatske kmetijske šole v Istri. 4. Ustanovitev oziroma vzpostavo slovenskih realk, trgovskih in obrtnih šol v naravnih središčih Primorske. 5. Pospešitev vzpostave v vojnih odškodnin. 7. Pogodbeno naj se ustavi oviranje pri ekspediciji in dostavljanju "Puškega Prijatelja" in "Goriške Straže". 9. Dovoljenje, da se ustanavljajo nova društva; še obstoječim pa naj se zagotovi prost razvoj in svobodno delovanje. 10. Takoj naj vlada ustavi preganjanja in fašistovski terorizem. 11. Odškodnino vsem, ki so trpeli škodo s požigi, uničenjem premičnin in nepremičnin po terorizmu pred volitvami, med volitvami in po volitvah. 12. Svoboden uvoz časopisov in knjig iz Jugoslavije. 13. Prost prehod čez mejo v Jugoslavijo brez potnih listov, ki so vezani s stroški. 14. Vsi jetniki naj se zaslišijo in po dokazani nedolžnosti naj se takoj izpuste na svobodo. 15. Vlada naj jamči prosto vrnitev v domače prebivališče vsem onim, ki so morali bežati pred fašisti.

Koliko je veljala pot dveh ministrov Jankoviča in Kumandija v Parizu? Zadevi vojne odškodnine? Neki belgrajski list je izračunal, da je ta pot veljala 80.000 dinarjev ali 320.000 kron!

V Muro je skočila v Gradcu 19. letna Slovenka, natakarka Marija Peršič, doma iz Studenca pri Ljubljani. Volitve na Koroškem. Iz Celovca se poroča: Volivna borba je končana. Bila je huda. Slovenci nismo dosegli zaželjenega uspeha, ker nismo prodrl s kandidatom za narodni svet, v kar nam je manjkalo samo par sto glasov. V volivnem okrožju na Zg. Koroškem tudi za deželni zbor nismo prodrl. Količnik je znašal 2859, dobili smo pa samo 2484 glasov. V spodnjekoroškem volivnem okrožju za deželni zbor smo pa prodrl z dvema kandidatom. Količnik je znašal 3094, slovenska stranka je pa dobila 7386 glasov.

V narodni svet so izvoljeni: 4 socialisti, demokratje, 2 krščanska socialca, 2 bauerbundovca in 1 vsenemec. V deželni zbor so izvoljeni: 2 Slovenci: Ferdinand Kraiger iz Štebna v Podjuni, in Vinko Poljanec, župnik v Skocijanu, 19 socialistov, 6 krščanskih socialcev, 9 bauerbundovcev in 4 vsenemci.

Velika poneverba v Mariboru. Špeditorska tvrdka je sprejela pred nekaj meseci v svojo službo absolventa trgovske akademije Rudolfa Vrečkota. Mesečne plače je imel 800 kron (!) Kljub mali začetniški plači mu je tvrdka poverila inkaso pri Južni železnici in pri strankah. Ta položaj je Vrečko izkoristil in poneveril je tekem 2 mesecev nad 41.000 kron. Vrhtega je prodal 300 kg sladkorja iz tvrdkih skladišč v vrednosti nad 19.000 kron. Denar je v lahkomišelnosti družbi zapravil. Poneverbam je prišel slučajno na sled ravnatelj Kejzar. 24. junija je stal mladi človek pred poroto, ki ga je na veliko začudenje občinstva oprostila češ da je kot mlad in neizkušen človek

X-ŽARKI PREISKAVA \$1.00

Uspešno zdravljenje za moške in ženske.

Nervozni in slabi? Ali imate velik strah? Mislite, da se vam ne more pomagati? Ako to mislite, ne smete izgubiti takoj upanja, temveč najprej mene obklicati in govoriti z menoj. Preiskava z X-žarki stane le \$1.00. Ako preiskava pove, da za vas ni pomoči, vam to takoj povem, ker ne prevzamem neozdravljivih bolezni. Ali pričakujete več?

Da se serum v krvne celice.

Čudovito pomlajenje se doseže le na ta način, da se doda krvi milijone novih celic. Vi veste, da to, kar vidite, lahko verjamete. To ni nobena tajnost. Ali ne mislite, da so vaše krvne celice vaš bančni konto — vedno redno slabše organe. Vsi bolniki morajo biti zdravljeni v laboratoriju. Eno zdravljenje s serumom bo vsakega prepričalo. Najslabši slučaj malokrvnosti, nespanja, nervoznosti, srčne bolezni, živčevja, sladkorna bolezen, krof, mrzlica, oslabele krvi, ohromelost dušna ali fizična, vodenica, oteklost, blaznost, razne oslabelosti in druge bolezni, ki so pretevilne, da bi jih mogli imenovati, se ozdravijo na ta način in kadar ne pomaga nobena druga stvar več.

Dalo se vam bo dobro in točno zdravljenje.

Jaz zdravim z uspehom vse zastarele bolezni, živčne, krvne, kožne, pri moških in ženskih. Dalje zdravim jaz astmo, katar, oteklost, želodčne bolezni, ledične in mehurne bolezni, kilo, homoroide, oslabele pri moških in ženskah. Pri zdravljenju rabim najnovejšo metodo — serum, z importiranimi zdravili 606, salvarzan in 914 neosilvazem, kakor druga najnovejša zdravila.

Cene so najnižje v Clevelandu. Zdravljenje pod molčečnostjo.

DOKTOR BAILEY, "specijalist"

MI GOVORIMO SLOVENSKO.

5511 EUCLID AVE.
blizu E. 55. ceste, soba 222, 2. nad.
Uradne ure 10—7 dnevno, nedeljo 10—1.



podlegel skušnjavi.

Umrla je v Ljubljani: Božo Luštek, sin polic. agenta, 14 let. — Hilarij Lah, begunec, 69 let. — Martin Cetniški, kočarjev sin, 17 let. — Apolonija Mak, delavka, 39 let. — Ivan Stare, elektrik, 43 let. — Ivan Zupan, premoglar, 40 let. — Cvetislava Traven, kurjačeva hči, 2 meseca. — Urban Bernot, kočar, 54 let. — Ana Zupančič, užitarica, 50 let. — Matilda Fitz-Gerald, zasebnica, 60 let. — Marjana Curk, kretničarjeva žena, 55 let. — Marija Jerala, hišnica, 64 let. — Jakob Strnad, posestnik, 54 let. — Leopold Goričan, novorojenec, 2 uri. — Anton Peklenk, mizarjev sin, 5 tednov. — Josipina Strnad, hči žel. sprevodnika, 4 leta. — Vekoslav Štembal, postrežničnik sin, 2 leti. — Luka Kmet, užitar, hiralec, 83 let.

Umrla je v Horjulju po dolgem bolehanju gospa Mina Stanovnik, roj. Sedej, stara 61 let.

Kranj se poveča. Deželna vlada je dovolila, da se veliki deli občine Stražišče priključijo mestni občini Kranj. Mestna občina mora zato plačati občini Stražišče 100.000 K kot odškodnino za zmanjšano davčno moč.

Primankljaj v avstrijskem proračunu za leto 1921-22. "Klagenfurter Zeitung" poroča z Dunaja: Poročevallec fin. ministristva, dvor. svetnik dr. Gruber je dal o proračunu nastopna pojasnila. — Prihodnje leto bodo znašali izdatki 99 milijard kron, a dohodki 48 milijard.

Primankljaj bo znašal torej okroglo 50 milijard. — Obresti državnih dolgov so se zvišale vsled kurznih diferenc od 8627 milijonov na 9240 milijonov v tkočem letu. Obveznosti iz St. Germain-ske pogodbe so se v primeri s tekočim letom več nego posčestorile, in sicer v primeri 700 milijonov v letošnjem letu proti 4500 milijonov za prihodnje leto. Tako so se tudi zvišala pokojninska bremena za več nego eno milijardo.

In ta država naj bo zmožna življenja?

Smrtna obsodba. Mariborsko porotno sodišče je obsodilo na smrt na večalih Josipa Eferla, iz Rošpoha, ki je na Sv. Treh kraljev dam ustrelil Marijo Šori, mater osmih

Dalje na tretji strani.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Beseda ženskam.

Nikar ne tehtajte svojega zdravlja z zanemarjanjem tistih nerednosti in oslabelosti, ki povzročajo toliko trpljenja. Dobite od svojega lekarja

Severa's Regulator

(Severa's Regulator). Ta regulator je blazino delujoča tonika in zdravilo. Priporočljivo je za popravo tistih posebnih oslabelosti in neredov, ki so jim podvržene ženske. Cena \$1.50. Na prodaj po vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. Main 1441

Tel. Central 8821 W

Mihael S. Cerrezin

ODVETNIK

SE PRIPOROČAM VSEM JUGOSLOVANOM.

414 ENGINEERS BLDG.

Cleveland, Ohio

SLOVENCI in HRVATI

gostilničarji, lastniki restavrantov, slaščičarn in drugi

ČE HOČETE DOBRE CIGARE

kot so Decision, Paramount, Pastora, Reynaldo, El Sidel, Humo, in druge, ki so znane kot najboljše cigare po zmerni ceni, naročite jih od nas. Te cigare dobite v najboljših prostorih. Pošiljamo tudi izven mesta.

JACK VIDMAR,

Edini slovenski zastopnik

Cigare, cigarete, tobak.

626 E. 124th ST.

CLEVELAND, OHIO

Smehljajoč obraz

lahko napravite, ako si ga doma napravite in to vam nudi podružnica Frank Oglarja, ki se nahaja pri dobro znanem rojaku Frank Kunstelu, poleg Ameriške Domovine. Zakaj bi si ga ne napravili doma? ZA \$1.75 LAHKO NAPRAVITE 10 GAL. OKUSNEGA PIVA, ki bo vam in vašim prijateljem v tej neznosni vročini jako žejo olajšal. V zalogi imamo najboljši hmelj, malt, slador in vse potrebno za varenje piva na vašem domu.

Torej ako ste prijatelj okusne pijače — en poskus in vas bo zadovoljil.

Za naročila se vam priporočam že v naprej, znani vam

Frank Kunstel,

6117 ST. CLAIR AVE.

V delu je vse — v hranitvi še več.

Saving Today — Is Having Tomorrow.

Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Kdor hrani, ta ima. To je star naroden pregovor. V vašo korist je, ako še danes začnete s hranjenjem denarja, pri vsem dobro poznani Lake Shore banki. Mi plačujemo 4% obresti od dneva vložitve pa do dneva, ko denar dvignete.

Naš tujezemski oddelek daje najbolj pripravne vsakovrstne nasvete našemu narodu ter se zavzema za naše ljudi pri tukajšnjih in domovinskih oblasteh.

Naša tridesetletna skušnja v bančnih poslih in naše izvanredne zveze z najbolj odličnimi bankami v Ljubljani, Zagrebu in drugih velikih mestih Jugoslavije stavimo drage volje na vaše popolno razpoloženje.

Mi dajemo vse nasvete brezplačno in po našem najboljšem prepričanju. Za vse informacije o pošiljanju denarja, o dobivanju vaših rojakov iz domovine, ali v kateremkoli bančnem poslu se obrnite na vašo staro, zanesljivo in dobro poznano

The Lake Shore Banking & Trust Company

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

SLOVENSKA DOBRODELNA ZVEZA,

Cleveland, Ohio.

MLADINSKI ODDELEK. (JUVENILE DEPT.)

X-6-1921- JUNIJ. -- Mladinski oddelek.

Dr. št.	Skupaj plač.	I. razred a. 20c	II. razred a. 30c	Skupaj i. in ii.	Uprav. skl.	Pristojnina	Stevilo m. majsa	Novi člani	Umrlji	Skupaj za junij	I. razred	II. razred
1	60.05	33.00	17.10	50.10	9.45	50	190	2	189	132	57	
2	1.90	1.00	60	1.60	30	6	3	6	4	2		
3	95	50	30	80	15	3	3	2	1			
4	17.80	6.75	8.10	14.85	2.70	25	52	1	53	26	27	
5	3.40	50	2.40	2.90	50	11	11	3	8			
6	3.95	1.25	2.10	3.35	60	12	12	5	7			
8	5.20	3.75	60	4.35	85	17	17	15	2			
9	18.30	8.25	7.20	15.45	2.85	61	61	35	26			
10	9.40	5.50	2.40	7.90	1.50	30	30	22	8			
11	6.65	3.50	2.10	5.60	1.05	21	21	14	7			
12	6.70	3.25	2.40	5.65	1.05	21	21	13	8			
14	3.60	3.00	3.00	60	14	14	14	1	1			
16	35	30	30	30	05	1	1	1	1			
17	6.00	3.25	1.80	5.05	95	19	19	13	6			
18	4.30	1.25	2.40	3.65	65	13	13	5	8			
20	3.80	2.00	1.20	3.20	60	12	12	8	4			
21	8.20	4.25	2.40	6.65	1.30	25	25	1	26	15	11	
	160.55	81.00	53.40	134.40	25.15	1.00	506	41	509	328	181	

Novi člani:

Št. 507 Martin Rogel, 508 Stanislav Rogel — 1, 509 Jack Weiss — 4, 510 Helen Urbas — 21.

Prvi mesec suspendirani:

Št. 145 Rosie Colarich — 4, 401 Anton Zabukovec — 5, 204 Frank Ponge, 206 St. Ponge, 227 Mary Ponge, 228 Agnes Ponge — 9, 428 Antoh Starič — 2, 429 Matilda Starič — 14.

Umrlji:

Št. 456 Frank Suhadolnik — 1.
Blagajna v mladinskem oddelku je narasla na \$404.70.
Cleveland, Ohio, dne 23. Julija, 1921.

Frank Hudovernik, tajnik.

Nadaljevanje iz druge strani.

otrok. Eferl je nameraval ustreliti natakario Elizabeto Runtis, a je strel zadel Marjito Sori.

Domač izum prodan za milijon mark. Višji inženjer državnih železnic Dobrovoy Božič je iznašel nov način skopčavanja in razkočavanja osebnih in tovornih vagonov s pomočjo komprimiranega zraka. Nedavno so se na pragi Zagreb - Karlovac vršili z garnituro petih tovornih vagonov in lokomotive poskušali, ki so uspeli nad vsako pričakovanje. Božič je prodal svoj izum nemški tvrdki Kunze & Knorr za en milijon kron in gotove procenite pri proizvodnji.

Mestne novice.

— Archie Kennel je uradnik na Common Pleas sodništvu. Pred kratkim je odšel na počitnice, in ko se je v ponedeljek vrnil je v svojo največjo žalost opazil, da so tatovi medtem udrili v njegovo stanovanje in mu odnesli sledeče: Dva zaboja vina, dva zaboja šampanjca, dva zaboja Old Crow whiskey in dva zaboja Three Star Hennessy Brandy. Kdor zgubi tako pijsko, ta se lahko joka do smrti, ker je nenadomestljiva.

— Šolski odbor je v torek oddal kontrakte za gradnjo štirih novih šol. Šole bodo veljale štiri milijone dolarjev. V vsaki bo prostora za 800 učencev.

— 16 večjih in manjših ropov se je pripetilo zadnje nedelje in ponedeljek v Clevelandu.

— Pet dni na teden so pričeli delati v White Co. namesto štirih dni kakor dosedaj. Tako naznanja kompanija.

— Pismo ima pri nas Andrej (Anton) Anžman.

— Croatian Grocery & Meat Market Co. je v torek zaprosila zvezino sodnijo, da zapre podjetje, ki je bankerotno. Aktivna je \$5307.04 in pasiva \$6876.23.

— Na W. 47th St. in Eichorn ave se je igrala v ponedeljek zvečer 5 letna Margaret Turk. Prišlo je bliskati se in grmeti, in dekletce je teklo proti domu, ko jo je sredi ceste dobil avtomobil, ki jo je vrgel na tla in na mestu ubil. Mihael Turk, njen oče, je sedel na porču in je bil priča žalostnega dogodka.

KOLIKO JE BIL NEMCEV UBITI.

Berlin, 26. julija. Nemčija je izgubila tekom svetovne vojne 1.792.368 mož. Ti so bili ubiti na bojiščih. Ranjenih je bilo vsega skupaj 4.246.874. Poleg tega se še za 200.000 vojakov še danes ne ve.

15.000 RUBLJEV MESEČNO ZA MAČKA.
Berlin, 19. julija. V boljševiškem listu "Pravda" se nekdo norčuje z mesečnega proračuna boljševikov v Kostromi, kjer plačuje boljševiška vlada vsak mesec 15.000 rubljev, da se krmi mačka v glavnem stanu boljševikov. Podgane nadlegujejo glavni stan boljševikov, zato so dobili mačka, za katerega pa žrtvujejo mesečno 15.000 rubljev, da ga krmito — ker ne zna podgan loviti.

KOLIKO IMA FARMAR PROFITA?

Dubuque, Ia., 23. julija. Neki farmar v tem okraju je pravkar prodal pridelek koruze; kljub temu pa je prišel na banko po posojilo. Začudili so se mu in ga vprašali, naj razloži. Farmar je odgovoril: Prodaj sem pridelek koruze po 52 centov bušel. Od tega sem moral plačati voznino po železnici, tako da mi je ostalo še 31 centov od bušlja, en cent pri bušlju znaša provizija, ostane 30c. stroški za elevator so 3c. pri bušlju, ostane še 27c. običajen pridelek koruze velja 12c. od bušlja, ostane mi še 15c., od tega odtrgajte stroške za vožnjo, ostane še 5c., in kar sem plačal pomočniku na farmi, zne-se toliko, da sam zadnje še dolžan, namesto da bi dobil denar za koruzo.

HAMBURG

ORDUNA 30. julija
ORBITA 13. Avgusta
OROPESA 27. avg.
Zaprte kabine za ženske in družine

The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York
All val. tickets agent

VELIKA FRONT SOBA se odda v najem za 1 ali 2 fanta. 5613 Carry av. zadaj. (87)

NAPRODAJ JE KONJ. Horvat & Klac 5301 St. Clair ave. (88)

IMAMO SEDAJ NEKAJ HIŠ za eno ali dve družini po jako ugodnih cenah. Zamenjamo vašo hišo tudi za farmo. \$1000 vam zadostuje. Pridite v urad in se prepričajte. Kallish & Nachigal, 6106 St. Clair ave. (88)

NAPRODAJ SO PEČI, na pilin ali premog. To so kuhinjske peči. Ena napredaj tudi samo za grejte. 853 E. 70th St. (87)

DVE SOBE SE ODDASTE v najem, in tudi klet je zraven. 1416 E. 34th St. (87)

OPDA SE CEDNA SOBA za enega ali dva fanta, 6401 Bonna Ave. (88)

Naznanilo in zahvala.

Žalostnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je za vedno zatisnila oči 17. julija t.l. tri četrt na 10. zvečer naša nadvse ljubljena hčerka MARGARETA,

in se je ločila od nas v starosti 5 let, 6 mesecev in 21 dni. Tem potom se najprisrčnejše zahvaljujemo najprej krstni botri in sploh vsem, ki so nam stali v pomoč v boleznih in smrti naše preljube hčerke ob strani in ki so nas tolažili v prebriskih urah žalosti. Nadalje se zahvaljujemo Mr. Josip in Frančiški Zajc za podarjeni prekrasni venec, dalje se zahvaljujemo za podarjene vence sledečim družinam: Alois Prišel, John Hočevar, Frank Šilc in Mr. in Mrs. Gnidavec krstni botri, dalje Mr. Želetu za točno postrežbo pri pogrebu, dalje deklicam za spremstvo in sploh vsem, ki so kaj pripomogli k lepemu sprevodu. — Ti pa naša, nikdar pozabljena hčerka, ki si nas tako nepričakovano zapustila, Ti kličemo: Počivaj v miru in prosim pri Bogu za nas, dokler se ne vidimo nad zvezdami.

Žalujejo ostali

John Sodec, oče, Margareta Sodec, mati, Ana in Jennie, mlajše sestre.

HIŠE IN LOTI.

naprodaj. Lepa prilika se nudi posebnim Slovincem, ki se želijo znebiti velike najemnine ali renta. Ta zemljišča ležijo v prijaznem kraju, kjer je že veliko Slovencev naseljenih in živijo prav zadovoljno, blizu šole in katoliške cerkve. Do cerkve je samo 15 minut hoda. Loti so od \$725 do \$875, mere 40X123. Tlak je že na lotih kakor tudi mestna voda, in vi ne plačujete ničesar za to. Kompanija bo začela graditi hiše s štirimi sobami, gotove za prijetno stanovanje, kar velja skupaj \$1950. Takoj se plača \$100, potem ko se družina preseli v hišo, oblača še \$400, potem pa na lahke obroke kakor rent. Ta kraj se nahaja na 127 in pol Shore Line, vmes med Cut in Bliss Rd. Natanko se izve pri Jos. Perko, 1047 E. 74th St. ki vam bo vse razložil. (wed. 92)

ODHOD PARNIKOV.

NA TRST:

4. avg. Argentina,
6. avg. Calabria
23. avg. Italia
27. avg. Pres. Wilson

NA HAVRE.

4. avg. La France
6. avg. La Lorraine
13. avg. La Savoie
17. avg. Paris
25. avg. La France

NA CHERBOURG:

11. avg. Mauretania
13. avg. Olympic
23. avg. Aquitania
6. sept. Mauretania

Cene in druge informacije glede teh, kakor tudi drugih parnikov dobite pri tvrdki:

Zakrajsek & Češark

Slovenska banka

70 — 9th AVE. NEW YORK.

DOSTAVEK: Istotako se na omenjeno tvrdko obrnite, ako želite dobiti kako osebo iz starega kraja, ali, ako želite poslati denar v stari kraj, ali, ako imate kake druge posle v starem kraju.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Trnovska znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za trnovsko znamko SIDRO.



National Drug Store

SLOVENSKA LEKANA

Vogel St. Clair ave. in 61. cest. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

CEDNA soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta. 1027 E. 61st St. (87)

FRENCH LINE

NEW YORK - HAVRE
PARIS

Direktna železniška zveza z JUGOSLAVIJO

Krasni novi parnik

SS PARIS

33.700 ton. 45.000 konjskih sil

Odplave

August 17. — 14. septembra

Krasne kabine 3. raz. za 2, 4, 6, 8 potnikov.

Za pojasnila se obrnite na lokalnega zastopnika. (w)

Dr. F. L. KENNEDY

Zobozdravnik

Ako bi vedel, ne bi odlašal toliko časa, to je kar večina mojih bolnikov govori. Če bi vedeli, da ne boli, bi prišli prej. Moj posel je, da odstranim bolečino, ne da vam povzročim bolečino.



Mi delamo zobe brez plāt. Če imate dva ali več zdravih zob, je moja specialiteta, da vam naredim nove.

Urad: 5402 Supreir ave. vogal 55. ceste.

Odperto ob torkih in petkih zvečer do 8. ure.

Tel. Rosedale 2377.

Mohar & Oblak,

9206 SUPERIOR AVE.

PRVA SLOVENSKA PLUMBERJA

Pokličite nas, ako hočete dobro in poceni delo.

Cesler 2375 Hemlock 4727-R (w.f.)

Pozor, Plumbing!



Kadarkoli hočete, da se v vaših hišah naredi plumbarsko delo, se obrnite na svojega rojaka, ki vam naredi to v najboljšo zadovoljnost. Stranliska, copaliska, sinke, itd.

Pojdite k svojemu rojaku najprej, predno drugje vprašate. Najstarejši jugoslovanski plumbur v Clevelandu.

NICK DAVIDOVICH

9526 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
O. S. Princeton 1852-W
Rosedale 1826

ROJAKI, ako mislite kupiti hišo ali trgovino ali farmo, oglasite se pri nas, da se prepričate o naši točnosti in poštenju v vseh ozirih z našim posredovanjem.

MEH, PIKS, STERLE CO.

6120 St. Clair Ave.

Tel. Princeton 515 R ali Princ. 978-W (x73)

FRANZ LUBAS,

izdelovalec harmonik, ki se je preselil iz Jugoslavije v Avstrijo, mi je sporočil, da je prve harmonike odposlal in jih pričakujem tekom nekaj dni, ter jih bom v bodoče lahko dobil, kolikor jih bom zahteval; toliko v pojasnilo vsem onim, ki so me vprašali, kdaj dobim Lubasove harmonike. (w)

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place Brooklyn, N.Y.

PRODA SE POHIŠTVO za 3 sobe v dobrem stanju, zraven se odda stanovanje, vse na novo preurejeno. Stanovanje je poceni torej je lepa prilika za novo poročence. Vprašajte na 6505 Bonna ave. vogal Woodward Rd. nad trgovino. (f86)

POVABILO.

Dr. Clevelandski Sloveni, št. 14. S. D.Z. ujudno vabi sobratstva društva in vse slovensko občinstvo na

PIKNIK

ki ga priredi društvo na Kasteljevih farmah v Euclid, O. v nedeljo 31. julija, pričete ob 2. uri popoldne. Igrala bo izvrstna domača godba. Za prihranek in dobro plačbo bo vse najbolje preskrbljeno. Posebno pa se opozarja člani, da se vsaj enkrat na leto prikažejo iz svojih kotov, da se bomo vsaj poznali. Torej na svidenje v nedeljo, 31. julija.

ODBOR
jul 22/27.29.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Rojaki, poslužite se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100.000.00 glavnice in \$50.000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

za FRANK SAKSER STATE BANK

Frank Sakser, predsednik

Edini slovenski prodajalec zemljišč v East Worcester in okolici je

Anton Paulin

Imam tu veliko farm naprodaj, velike, srednje, male, z živino orodjem in prideiki. Imam tudi farme samo s poslopjem in zemljo. Prodajam jih najceneje v Združenih državah. Imam tudi nekaj hiš, z enim ali dvema akroma zemlje. To so prostori za stare ljudi, ki hočejo na stara leta počitek in svež zrak. Prišite za pojasnila, ker jesen bo kmalu tukaj, preskrbeti se je treba za dolgo zimo.

Anton Paulin

R. D. No. 1.
East Worcester, N. Y.

NA STOTINE ROJAKOM sem že pomagal do svojega doma, do lepe prijazne hišice. Kdor je kupil hišo z mojim posredovanjem, se še ni kesal, vsakdo je bil pošteno postrežen. Ravno zdaj je najbolj težko kupiti hišo za vredno ceno, zato mora biti vsakdo previden, kdor zdaj kupuje. Jaz imam vedno mnogo hiš, vsako vrstnih, za eno, dve ali več družin naprodaj. Oglasite se pri meni in prihranili si boste denar.

A. F. LUCIC, Real Estate,
1174 Addison Rd. (x)

DVE SOBE se daio v najem. nlin in elektrika. Vprasaite na 5360 Homer ave. (87)

POHIŠTVO ZA tri sobe se prodaja radi odhoda iz mesta. 1574 E. 49th St. (86)

HIŠA 8 SOB za 2 družini, kopalnice. Cena \$5600. Več na 11144 E. 71st St. I. Lušin. (88)

W. K. DRUG COMPANY.

EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna po strežba.

St. Clair Ave. & Addison Rd.

JOHN KOMIN,

lekarnar (x)

Naznanilo preselitve.

Dr. Župnik se je preselil z zobozdravniškim uradom od 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na vogal 62. ceste, nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesti Glejte na napis.

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zobozdravnika, obiščite dr. Župnika, ki se osebno zanima za vsakega bolnika. Dr. Župnik prakticira že sedem let v tej okolici. Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30—12.

Nujni slučaji vsak čas. Pokličite Crest 709 L.

Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

Dr. H. O. Stern,

Dr. S. Hollander

zobozdravnika

1355 E. 55th St. vog. St. Clair

Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

Frank J. Lausche,

ODVETNIK



Cez dan se ogasite na:

1039 Guardian Building

Od 6

Roža sveta.

Povest iz dobe tretje križarske vojske.

Angleški napisal: H. R. Haggard.

Prevel: I. M.

"Velikodušen kakor vedno," se je smejal Wulf. "Čelo otrovano vino je bilo darilo."

Čuden je bil prizor, ko sta stopila drug drugemu nasproti. Na Hatinskih obronkih je še vedno boj divjal. Sredi dima in ognja goreče trave so stali oddelki vojakov, okrog njih pa so se sukali Saraceni in jih suvali suličami in udarjali z meči. Tupatam so stali vitezi posamezni ali v skupinah in bili vsi pobiti ali ujeti. Po planjavi so kar pobijali pešce na stotine, častnike so pa polovili. Proti Saladinove mu šotoru se je pomikala četa vojakov z zmagoglasnim vpitjem, noseč črn znak — sveti križ, drugi pa so gnali ali vodili trope ujetnikov, med njimi kralja in njegove izbrane viteze.

Pustinja je bila rdeča od krvi, zrak je polnilo vpitje zmage in kriki smrtnega boja in obupa. Tam sredi vsega tega prizorišča, obdan okrog in okrog od resnih, prijaznih Saracenov pa je stal emir, obleden nad oklepom v belo oblačilo in s turbanom polnim draguljev na glavi, pred velikim krščanskim vitžom, z razsekano in okrvavljeno bojno opravo, z bojnim žarom v silnih očeh in nasmehom na okrvavljenem obrazu.

Navzoči gledavci so pozabili na bitko.

"Lep boj bo to," je rekel eden njih Godvinu, ki so mu dovolili, da je stal, "ali dasi je tvoj brat mlajši in večji korenjak, je pa ranjen in utrujen, emir pa je še svez in brez rane."

Hasan je udaril prvi in udarec je zadel. Težki, kakor britev ostri scimitar je padel na špico Wulfove jeklene čelade ter odrezal člene zaklopnice, ki mu je visela po rami, tako da je Frank omahnil. Udaril je še enkrat, to pot po ščitu in sicer s tako silo, da se je Wulf zgrudil na kolena. "Tvoj brat je upehan," je rekel saracenski stotnik Godvinu, Godvin pa je samo odgovoril:

"Čakajte!" Komaj je izpregovoril te besede, se je Wulf umaknil tretjemu udarcu in ko je Hasan vsled sile zgrešenega udarca omahnil naprej, se je uprl z roko ob zemljo, skočil na noge in stekel šest, osem korakov nazaj.

"Ze beži!" so kričali Saraceni; a zopet je Godvin rekel: "Čakajte!" In ni jim bilo treba dolgo čakati.

Wulf je odvrzel svoj ščit, zgrabil veliki meč z obema rokama in planil s krikom: "D'Arcy! D'Arcy!" nad Hasana kakor skoči ranjen lev na plen. Meč se je zavrtel in padel in Saracenov ščit je bil presekán na dvoje. Zopet je padel in njegova s turbanom okrašena čelada je bila preklana. Še tretjič in desnica pa rama s scimitarjem, ki ga je držala, je kar skočila od telesa, Hasan pa se je umirajoč zgrudil na zemljo.

Wulf je odnehal in ga pogledal, med gledavci pa so se začeli žalostni klici, kajti vsi so ljubili tega emirja. Hasan je pomignil z levico zmagovavcu, Wulf pa je vrgel svoj meč na tla v znamenje, da se ne boji izdajavstva, stopil k njemu in pokleknil poleg njega.

"Smrten udarec," je rekel Hasan s slabotnim glasom, "ki bi mogel prerezati dvojne člene iz damaškega jekla kot da bi bili iz svile. Že davno sem ti rekel, da vem, da bo ura najinega srečanja v vojski slaba ura zame in sedaj je moj dolg poplačan. Zdravstvu, vrli vitez. Kako rad bi mogel upati, da se srečava v raju! Vzemti tisti zvezdnati dragulj, znak mo-

je rodovine, s turbana in ga nosi v spomin na me. Dolgo, dolgo, pa srečno bodi tvoje življenje!"

Med tem ko ga je Wulf držal v svojih rokah, je prišel Saladin in govoril z njim, dokler ni emir omahnil vznak in izdahnul.

Tako je umrl Hasan in tako se je končala bitka pri Hatinu, ki je zlomila krščansko moč na Jutrovem. DEVETNAJSTO POGLAVJE.

Pred askalonskim zidovjem.

Po Hasanovi smrti je stotnik Abdullah vzel na Saladinovo znamenje dragulj z emirjevega turbana ter ga podal Wulfu. Bilo je krasno delo v podobi zvezde iz velikih smaragdov, ki so bili okroginokrog obdani od diamantov, in stotnik Abdullah, ki je kot jutrovec zelo ljubil tak nakit, ga je poželjivo gledal in godrnjal: "Kakšna škoda, da bo nejevernik nosil to čarobno zvezdo, starodavno srečo Hasanove hiše!" besede, ki si jih je Wulf dobro zapomnil.

Vzel je dragulj, se obrnil k Saladinu in rekel kazoč na mrtvo Hasanovo truplo:

"Ali imam po takem dejanju tvoje odpuščanje, sultan?"

"Ali nisem dal piti tebi in tvojemu bratu?" je vprašal Saladin pomenljivo. "Naj stori smrt kdorkoli, varen si. Samo en greh je, ki ti ga ne bom odpustil — dobro veš, kateri je to," in ga je pogledal. "Hasan je bil pač moj dragi prijatelj in služabnik, a usmrtil si ga v poštemen dvoboj in duša mu je zdaj v raju. Zbog tega dejanja se nikdo v moji vojski ne bo maščeval nad teboj s krvno osveto."

Nato je zamahnil z roko v znak, da je stvar rešena in se obrnil k velikim gruči krščanskih ujetnikov, ko so jih zmagoslavni Saraceni s kletvicami, udarci in zasmehovanjem gnali proti taboru.

Med njimi sta brata v svojo veliko veselje uzrla Egberta, milega in svetega škofa iz Nazareta, ki sta ga že prištevata mrtvim. Med njimi je bil tudi mrkogledi mojster templarskih vitezev, ranjen na več krajih in s tako razbito opravo, da je visela od njega kakor pri beraču cunje.

"Torej sem prav imel," se je rogaj s hrupnim glasom, "tukaj sta na varnem pri svojih saracenskih prijateljih, gospoda viteza prikazni in vodnih mehov —"

"Ki si šele pravkar pil iz njih," je rekel Godvin. In žalostno je pristavil: "Ali cela prikazen se še ni izpolnila." In obrnil se je ter pogledal proti sijajnemu šotoru, ki so ga postavljali arabski pionirji obenem s sultanovim paviljonom in ne daleč od njega. Mojster je vse to videl in se spomnil Godvinove prikazni o mrtvih templarjih.

"Ali me tamkaj nameravaš umoriti, izdajavec in čarovnik?" je vprašal.

Godvin je zgrabila jeza in mu je odgovoril:

"Če bi ne bil ti v tako bednem stanju, bi ti s temi besedami zamašil usta, kar upam, da mi bo mogoče storiti, če bova obadva živela. Imenuješ nas izdajavce. Ali delajo tako izdajavci kot midva, ko sva napadla skozi vso to vojsko, dokler niso ubili konj pod nama?" in pokazal je na Plama in Dima, ki sta ležala tam s steklenimi očmi, — "vrgla Saladina raz konja in pobila v dvoboju tega princa?" In obrnil se je proti truplu emirja Hasana, ki so ga služabniki nesli proč.

"Praviš, da sem čarovnik in morivec," je nadaljeval,

"ker sem vam podal načrt, ki bi bil rešil tisoče in deset tisoče krvave smrti, templar, ki bi bil otel krščansko kraljestvo pred razdejanjem in ono svetinjo pred zasmehovanjem," in z grozo se je ozrl proti križu, "ki so ga zmogovalci postavili ne daleč na neko skalo ter privezali nanj truplo nekega viteza. Ti, gospod templar, si morivec, ker si s svojo blaznostjo in častihlepnostjo uničil krščansko stvar, kakor je prekoval grof Rajmund."

Nato pa so ga saracenski stražniki odpeljali in nista mogla več govoriti.

Ob tem času so bili postavili kraljevi paviljon in Saladin je stopil vanj ter rekel: "Pripravite mi frankovskega kralja pa princa Arnata, ki mu pravijo Reginald Satilonski."

Pri tej priči mu je šinila neka misel v glavo in poklical je Godvina in Wulfa rekoč:

"Gospoda viteza, vidva poznata naš jekiz; izročita svoja meča častniku — pozneje jih dobita nazaj — pa bodita moja tolmača."

Nato sta mu sledila brata v šotor, kamor so kmalu zatem pripeljali nesrečnega kralja in sivolasega Reginalda Satilonskega in z njima nekaj drugih velikih vitezev, ki so celo v svoji bedi začudeno pogledovali Godvina in Wulfa. Saladin je uganil njihove poglede in se je oglašil, da prepreči nesporazume:

"Kralj in plemenitaši, ne motite se. Ta dva viteza sta moja ujetnika prav kakor vi; nikdo se ni izkazal danes hrabrejšega in nikdo ni prizadjal meni in mojim večje škode. Da, če ne bi bilo moje straže, bi bil jaz sam padel pod mečem gospoda Godvina. Ker pa znata arabski govoriti, sem ju pozval, da prevajata moje besede v vaš jekiz. Ali ju sprejmete kot tolmača? Če ne, moramo druge najti."

Ko sta prestavila te njegove besede, je rekel kralj, da ju sprejme, Godvinu pa je pristavil:

"O, da bi te pred dvema dnevnoma sprejel kot tolmača volje iz nebes!"

Sultan je velel ujetnikom sestiti, ko pa je videl njihovo strahovito žejo, je ukazal sužnjem prinesiti velik vrč šerbeta, prirejenega iz rožne vode in ohlajenega s snegom, ki ga je sam podal kralju. Ta je pil v velikih požirkih, nato pa je podal vrč Reginaldu Satilonskemu, nakar je Saladin zavalil proti Godvinu:

"Povej kralju, da je on dal piti temu človeku, ne jaz. Med menoj in princem Arnatom ni nikakih s soljo potrjenih prijateljskih vezí."

Godvin je žalosten prestavil te besede, Reginald pa, ki je poznal saracenske običaje, je odgovoril:

"Ni treba razlagati teh besedi, gospod vitez, to je moja smrtna obsodba. Pa kaj druga sploh nisem pričakoval."

Nato se je zopet oglašil Saladin.

"Princ Arnat, ti si skušal osvojiti sveto mesto Meko ter oskruniti prerokov grob, in takrat sem prisegel, da te usmrtil. Drugi pot, ko je v mirovnem času bila neka karavana na potu iz Egipta in je šla mimo Eš Sobeka, kjer si se ravno mudil, si pozabil na svojo prisego, padel nad njo in pobil vse. V Alahovem imenu so te prosili usmiljenja in se sklicevali na premirje med Saraceni in Franki. Ti pa si jih zasmehoval in jim velel, da naj iščejo pomoči pri Mohamedu, ki so vanj verovali. Tedaj sem drugič prisegel, da te usmrtil. Ali dam ti še eno priliko. Ali hočeš podpisati koran in se oprijeti izlamske vere? Ali pa hočeš umreti?"

Pri teh besedah je Reginald prebledel in za hip omahnil na svojem sedežu. Pa kmalu je zopet zadobil srčnost in odgovoril s krepkim glasom:

"Sultan, za tako ceno ne maram tvojega usmiljenja; tudi ne pripognem kolena pred tem psom, vašim krivim prerokom, ampak umrjem v Kristusovi veri."

Saladin je planil pokonci in brada se mu je kar ježila od srda; potegnil je svojo sabljo in na ves glas zavalil:

"Tako ti zasmehuješ Mohameda! Glej! Na tebi se maščujem zanj! Odpeljite ga!" In udaril ga je s ploščino svojega scimitarja.

Kot bi trenil so padli vojak nadenj. Vlekli so ga k šotorovemu vходу, ga primorali, da je pokleknil in ga obglavili v pričo vojakov in drugih ujetnikov.

Tako je pogumne smrti umrl Reginald Satilonski, ki so mu Saraceni rekli princ Arnat. V splošni tišini, ki je sledila temu strašnemu dejanju, je rekel kralj Gvidon Godvinu:

"Vprašaj sultana, če pridem zdaj jaz na vrsto."

"Ne," je odgovoril Saladin, "kralji ne more kraljev, le oni, ki je prelomil mir, je dobil plačilo, kakršno je zaslužil."

Temu je sledil prizor, ki je bil še strašnejši. Saladin stopi do vrat svojega šotora, se vstopi poleg Reginaldovega trupla ter ukaže, da pripeljejo ulete templarske in malteške viteze mimo njega. Pripeljali so jih več nego dve sto kajti bilo jih je lahko razločevati po rdečih in belih križih na prsih.

Tudi ti so prelomili dano besedo," zavpije, "zato hočem osvoboditi svet tega nečistega rodu. Halo, emirji in pravniki," in ozrl se je proti veliki množici svojih častnikov za seboj, "vsak naj si vzame enega izmed njih in ga usmrti!"

Emirji pa so stopili nazaj; dasi fanatiki, so bili vrli možje in to klanje neoboroženih ljudi jim ni bilo všeč.

Pa Saladin še enkrat zakliče:

"Zaslužili so smrt, tisti pa, ki se ne pokori mojemu povelju, bo sam plen smrti."

"Sultan," reče Godvin, "midva ne moreva biti priča takega zločina in te prosiva, da bi smela z njimi umreti."

"Ne!" odgovori, "povžila sta pri meni sol in usmrtiti vaju, bi bil umor. Pojdita tja v šotor balbeške princezinje; od tam ne bosta videla smrti teh Frankov."

Tedaj sta se brata obrnila in v spremstvu vojakov bežala — prvič v svojem življenju — mimo dolge vrste templarskih in malteških vitezev, ki so klečali na pesku v zadnjem večernem žaru izginjajočega solca in molili.

Stopila sta v šotor; nikdo jima ni branil; in ob koncu šotora sta uzrla dve ženski.

"Torej sta živa — živa!"

"Da, Rozamunda," odgovori Godvin, "da sva priči te sramote — dal Bog, da ne bi bila. Sedaj more viteze svetih redov, na kolena in molimo za njihove duše."

In pokleknila so ter molili; kmalu je potihnil hrušč, tedaj so vedeli, da je vse končano.

"Mi bivamo v peklu zlobe in prelivanja krvi," reče Rozamunda. "Rešita me, če me ljubita, rotim vaju, rešita me!"

"Storiti hočeva, kar moreva, toda ne govorimo več o teh stvareh, sicer moramo blazneti. Povej nam, kako se ti je godilo."

(Nadaljevanje.)

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki sveta. Izvrstna posredstva potnikom. V vašem mestu je agent.

V Jugoslavijo, Bulgarijo, Rumunijo in Ogrsko.

CALABRIA. 6. avgusta
ITALIA. 23. avgusta
PAROBRODNI LISTKI:
Dubrovnik, Tret ali Reka \$100
Davek \$5

Via Cherbourg and Southampton

Mauretania. 11. avgusta
Berengaria. 18. avgusta

"Sultan, za tako ceno ne

VI NE

Pošljete vaše ure h kovaču popraviti, kakor tudi ne pokličete mesarja namesto zdravnika ako ste bolni, zakaj bi pa potem vašo obleko poslali čistit drugam kot k mojstrskim čistilničarjem, ki imajo potrdila (licence) od države. Izmed teh je samo ena Slovenska Čistilnica v Clevelandu, in to je tvrdka

FRANK
Cleaners & Dyers

Delavnica in glavni urad:
E. 60th ST. & BONNA AVE.

Rosedale
Central 5694

Podružnica:
6629 St. Clair Ave., vogal 67. ceste.
ODPRTO DO 7. ZVEČER.

MI PRODAJAMO



V enakih steklenicah dobite naš izdelek.

SODA VODO:
Loganberry - Strawberry
Raspberry - Grape Juice
Root Beer - Ginger Beer -
Ginger Ale - Stone Fizz -
Lemon - Orange - Cherry
Cream - Cola -

Za steklenice se mora založiti.

**DOUBLE EAGLE
BOTTLING CO.**

Princeton 262 Rosedale 4629

John Potokar,
lastnik

6517 ST. CLAIR AVE.

(w)

Najmoderniji pogrebni savod v Clevelandu

Frank ZAKRAJSEK,
pogrebnik in embalar

1105 NORWOOD RD.

Princeton 1735 W
Rosedale 4083

Avtomobili za krste, poroka, pogrebi in druge prilike.

!! Slovenski plumberrji !!

MILAVEC & BUNOWITZ CO.

1043 E. 61st St.
Izvršujemo vsa plumberska dela, napeljevanje kopališč, sinkov, stranišč in drugo, napeljevanje kanalov (sewer work). Vse delo je prvovrstno in cene so jako zmerno.

HRANO IN STANOVANJE
bi rad dobil pri mirni družini. Kdor ima kaj nai naznanja v uravi lista

IZ VRHOVNEGA URADA S. D. Z.

Ta teden se prične pregledovanje pol-letnih računov za prvo polovico leta 1921. Zveza je lepo napredovala v financi in članstvu. Računi bodo priobčeni takoj po pregledovanju.

Na seji vrhovnih odbornikov v nedeljo 24. julija je prišla točka na vrsto, da se pridobi več mladine v Zvezo. Število mladinskega oddelka mora vedno znašati najmanj 500. Nekaj jih je že prestopilo v članski oddetek, eden je umrl, in treba je gledati, da pridobivamo nove. Raditega je odbor sklenil, da plača S.D.Z. zdravniško preiskavo za vsakega otroka, ki pristopi do 31. decembra, 1921.

Bratje in sestre, na noge, vpišite svoje otroke k Zvezi, ki je domača podporna organizacija.

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram

ODBOR.

Pozor! Pozor!

Vsem cenjenim rojakom in rojakinjam v Collinwoodu in okolici naznanjam, da sem prevzel dobro znano

GROCERIJU IN MESNICO

od rojaka Mr. John Kadunc, ki se nahaja na 14516 Sylvia ave. Ob tej priliki se priporočam vsem dose-danjim odjemalcem kot vsemu občinstvu sploh ter jim jamčim najboljšo postrežbo z vedno svežim blagom po zmernih cenah. Priporočam se slovenskim gospodinjam v obilen obisk.

ANTON KUHELJ,
14516 Sylvia ave. Collinwood.

ALI STE BOLNI IN OBUPANI?

Informirajte se o mojih zdravniških metodah, Ophthalmology in o Applied Psychology. Te metode so že ozdravile na tisoče trepih ljudi. Tudi vam se bo pomagalo s tem modernim, mogočnim znanstvom človeškega življenja.

Vsa pojasnila se dajo vam prosto.

L. A. Starce, Oph. D.

Uradne ure na 6127 St. Clair Ave. 10-12, 7-8.

Ob sredah: 10-12. Ob nedeljah zaprto.

Uradne ure na 7016 Euclid Ave., soba 321 pop. od 2-4.

KJE

dobite najboljši sladeled in mehke pijače?

V lekarni

F. BRAUNLICH,

1353 E. 55th STREET

vogal St. Clair Ave.

Točna postrežba.

PRIPOROČILO!

KADAR SE SELITE

se zanesljivo obrnite na našo tvrdko. Na razpolago imamo pet tonov truck, kakor tudi manjše trucke za vse prilike. Točnost in varnost jamčena. Telefonirajte Bell Rosedale 5300. **JOHN USENIČNIK,** 6303 Glass ave. (Wed Fri Oct. 15)

Privatna šola

za učenje angleškega jezika se vrši vsak torek, od 7-9 zvečer, in v nedeljo od 10-12 jutraj ter od 3-5 popoldne.

Jako lahka in jasna metoda. Garantiram za uspeh. Cena jako zmerna. Za vse informacije pridite, telefonirajte ali pišite na

Frank Tomich
UCITELJ

1381 W. 91st St. Tel. Hemlock 634-J

(Wed. sept. 1.)

Hočete prodati vašo hišo za \$1000.00 ali \$1500.00 na nakup, drugo pa na Mortgage ali uspešno odplačila na znanje nam. Pišite, ali pokličite na telefon Princeton 948 R. Urad 6106 St. Clair ave. Kalish in Nafigal. X

SLOVENSKO DEKLE želi dobiti službo pri kaki slovenski družini, ali v kuhinji in splošna hišna opravila. 1075 E. 61st St. (86)